

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS :
Ó-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft
o. 6. Hirdetési ár : soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a ki-
adó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL :
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. Angol- s Franciaország közelebről a véd-
vámok körüli engedékenységgel oly szorosan peostelte meg
szövetségi szerződését, miszerint a két nyugoti nagy nem-
zet közt lehető viszálly kitérése most inkább hátrébe szorult
mint valaha. Ha bár ezen szerződés Franciaország iparosainak
egy részére nyomást is gyakorol, azokra t. i. kik az angolok-
kal nem versenyezhetnek, névszerint pedig a vas-iparosokra;
ámde a francia állam egy biztosított szövetség által akkorát
nyer, mi által, ha Franciaország tiz iparágának is teljesleg
meg kellene semmisülnie, mégis a francia nemzet bőv kárpót-
lást talál.

Anglia és Franciaország küzdelme leginkább az anyagi
térén felsőbbéért folyt; most midőn egymásnak kebelét fel-
tárja, egyesíti anyagi céljait, s e célra közös terűl bírja az
egész világot.

Mintha nagyot mondanánk, de valót mondunk. Egy angol-
francia szorosabb szövetség előtt Európa akármelyik más ha-
talma lábbal eresztí fegyverét, mert e két hatalomban a valódi
haladás van képviselve, mert egy angol gyakorlatiasság
által mérsékelt francia előretörő szellem, a világcivilisatio
eszméjét foglalja magában, s mindenfelé a népek rokonszenvé-
vel fog találkozni.

Szerencsés a tér, hova Napoleon állott. A haladás és ki-
egyenlítés lere, hol végtelen használhat a már szinte évszázad
óta oly békületlen emberiség megnyugtatóására.

Napoleon pályája mindinkább kezd egy eszmét képviselni,
azt t. i. hogy a világ népeinek rokonszenvu biztosíthat legin-
kább valamely főhatalmat. Ez egészen új eszme, melyet a világ-
kereskedelem a gőz használata, a sajtó által az eszmék gyors
és általános forgalma, s mindezek által az egész emberiség szor-
osabb testvérisülése létesített. Már-már az egyes nemzeti-
ségek érdekeit az emberiség ellenőrzi és biztosítja, s legalább
is Európa gyors léptekkel halad azon irány felé, hogy népei egy-
mással összecsaládiasodjanak, s az emberiség általános jogának
kitisztázott értelmezése által, a század közös civilizatioját oszt-
va minden nemzetiség, a világbéke és közboldogság huzamosb
ideig megszilárdíttassék.

A ki tulvitt hatalmat akar gyakorolni, hatalmatlan lesz a
világban, mint a zajos és békétlen család, melynek napját Isten
áldása nem kíséri. A jog és igazság adhat egyedül erőtegyes
hatalmának, hogy a kozemberiség előtt illő tekintélyt vívhas-
sanak ki.

A műipar, kereskedelem, gazdaszat és tudomány fejlődési
állapota hévmérője valamely birodalom jóllétének. A hol ezek
kifejlődve vannak, ott a jog, szabadság, és polgári nyugalom
nem hiányzik. Amazok ezt természetesen feltételezik, mert ab-
solutismus alatt soha sem volt még virágzó állam. Lehetett hadi
nagyág, világhódító barbár tekintély, de polgári jóllét, vagyo-
nosodás, míveltség és ipar soha sem. Ha időszaki nagyág léte-
zett is valaha absolutismus alatt, az részint egy-egy uralkodó
egyéniségének volt tulajdonítható, de nem a rendszernek; vagy

pedig a nemzet azelőtti szabadabb s önállóbb korának volt ki-
folyása. Napoleon absolutismusában a nemzet alkotmányos ko-
rából ájtott nagyság, az uralkodó fényes egyéniségével páro-
sulva, időszaki fényt ad a nemzetnek, de biztosítékot nem a jö-
vőre.

Franciaország jelenlegi nagyságából éppen csak az hiány-
zik, hogy ezen nagyságot magának nem a nép constituálja; de
egy egyéni akarat, s midőn ez egyéni akarat léteznüi megszűnik,
egy utána következő absolutismus az egész fényes művet le-
rontandja.

Franciaországnak két feladata volt : visszaállítani benn
a valódi rendet; künn pedig ezen fényes birodalom tekintélyét,
mely I-ső Napoleon végbukásával 1815-en tökéletesen semmivé
tétetett. Ezt pedig az alkotmányos kormányzás nyilvános politika-
jával végrehajtani nem lehetett; mert hiszen nézzünk vissza
egy évtizedre, s látni fogjuk mennyi színlelésre, machiavellismusra
volt szüksége Napoleonnak, hogy ő és Franciaország az lehes-
sen a mi ma ?

Részünkről bármely alkotmányos államban, midőn a világ-
viszonyok azt igényelnék, hogy ezen állam eldöntő rendszabá-
lyokhoz nyuljon, ha az uralkodó magas tehetségében és jellemé-
ben elég kezesesség mutatkozik az állam céljának kivételére —
mindannyiszor elismerjük egy ideiglenes diktatörtség érvényét.

Napoleon folyvásti hű csalakozása Angliához azt sejteti
velünk, hogy az ő absolut kormányzása csak ily ideiglenes dicit-
atörtség, s midőn célja elleszerve, midőn Franciaország künn
és benn consolidalvalesz, a mostani anyagi szövételzésre Angol-
s Franciaország közt, be fog következni a teljes szellemi szö-
vetkezés.

Már első Napoleon belátta, hogy diktatörjait alkotmányos-
sággal kell felcserélnie, ha magát trónján megszilárdítja. Ily
szándékkal tért vissza Elba szigetébe. De Angolhonnal nem
tudta elhitetni ezen céljának valódiságát; a brit kormány Francia-
ország regeneratorának ellensége maradt; s megbuktatta
őt. III-dik Napoleon úgy látszik szerencsésebb. Ő megtudta
nyerni Angolhon barátságát, de éppen e barátságban Francia-
ország kezeséget bír arra, hogy ott a mostani diktatörsgodt al-
kotmányos élet fogja követni. Az angol barátságának végered-
ménye az alkotmányosság; az angol barátság nélkül pedig Fran-
ciaország valódiilag nagy nem lehet.

A magyar Tud. Akademia elnökének Dessewffy
E mil grófnak hivatalos felhívó levele a haza-
fiakhoz az akademiai ház ügyében.

Mióta gróf Széchenyi István alkotó lelke, egy magyar
Akademia eszméjét megragadva, ennek alapjait letelve, egy
század harmada mult el. Tette által fölbresztett köz-szellemlünk
azóta nem pihenhetett meg, és nem vagyunk híjával oda mutató
tanúságoknak, hogy a mit cél- és korszerűleg hoz létre a ha-
zafiak egyesített ereje, hogy valódi szükségét pótoljon, az nem

mállik könnyen szét, és viszontagságokkal dacolva, magát
fontartani tudja. Így vagyunk a magyar Akademiával, mert ál-
talános és mély annak érzése, hogy művelődésünk és nemze-
tiségünk emelése, legsajátabb feladásunk és legkétségeltlenebb
jogunk. És ez érzést az idők folyama jelszavunkká erősítette,
melyet lobogónkra írva, ennek árnyában akarunk az emberi-
nem többi népesaládai között haladni, és ezen jogcímzet állí-
tani az újabb történelemben azokhoz, melyeket a multól örök-
löttünk.

Az emberi gyarlóság, mely korlátokat ismerni nem szo-
ret, és a dolgok menete hozzák magokkal azt, hogy régibb mű-
veltségek az ifjabbaknak rovására terjeszkedni kívánnak. Ezen
irány ellen sokáig és változó szerencsével küzdött a magyar.
És ma is vannak még, kik e jogcímünket kétségbe vonni nem
átallják.

Ha azonban ma már e miatt felháborodni nem tudunk, ha
életrevalóságunkat és élni-akarásunkat nem szóviták, hanem
folegyenesedés útján a hajlott állásból és nemzeties művelt-
ségre emelkedés által akarjuk bebizonyítani, és mérsékletün-
ket nem veszítve, határozott léptekkel a célunk egyenesen neki
tartani mind jobban tanulunk : ezt kiváltképpen annak köszön-
hetjük, hogy a jó anyának voltak mindig méltó fia, kik tudták,
miképen a gyümölcs megéréséhez idő és melegség kívántatik.

Mint egy ilyen gyümölcsértelő bökbeblu hazafit keresem
én meg ma Kegyet, a magyar Akademia igazgató tanácsa
által azon meghagyással eleresztve, hogy ezen intézet ügyét
azoknak ajánlanám, kikhez közérdekeink szószólló hiába még
soha sem fordultak, — a hazafiaknak. Kérem tehát oda ter-
jed : legyen szives Kegyet az ide rekesztett ívre minél több
ilyen hazafiakat gyűjteni maga körül.

A magyar Akademia ma is egy dísztelen és szűk, műkö-
dését gátló és nehezítő, kibérlett szállásban szorong. Gyűjto-
ményeit, mintegy 60 ezer kötetre menő és egyre szaporodó
könyvtárát kellőleg elhelyezni nem bírja. E miatt az abban fekvő
kincsek a tagok által is alig élvezhetve; egészen el vannak
zárva a közönség és tanulni meg tudni vágyó ifjak előtt. Mit
a társaság tagjai, a szállás- és raktárbérek és az adók fizetői-
tul, tudományterjesztésre, jutalmazásokra, könyvnyomta-
tásra és írói tiszteletdíjakra fordíthat ez intézet, nem felel meg
a szükségnek, és nem annak, mit az Akademiától követel és
vár a tudományok művelésének, nemzetiségünk emelésének
érdeke.

Ime föltártam a kettős szükségét, és azt így fejezem ki :
házipítés és vagyónöregbítés. A magyar Akademia nem vágyik
pompás palotára, nem pazarlani, vagy bőven költeni ohajt. Dí-
szes és saját lakában kívánna működhetni, hol hű fény nélkül
ugyan, de nem is szorongva, és nem háborgatva, kellő nyu-
galommal, és a célhoz szükséges anyagi eszközökkel ellátva,
szolgálhatson a hazának és a tudomány ügyének, ezekhez méltó
viszonyok között. Ezekhez több kívántatik, mint a mivel e
célokra az igazgató tanács jelenben rendelkezhetik. És azért
bátor vagyok azon kérdést tenni föl : nem érdemli-e meg azon

BORONKAI MARGIT.

Történeti regény.

(Folytatás.)

A kedves lány mindent sejtett, de Margit-
tot el nem árulhatta, mert vádja az irigység
színezetét viselte volna magán, de igekeztet
vigasztalni az ifjat, s lelkesíteni a kitartásra.
— Kedélyes Margit, de alapjában szive jó
és nemes — jegyzé meg gyakran a kedves
Anna — légy békéltető bátyám s várd el az
időt, míg boldogságod önként jön meg. Mi-
nél több időt engedsz Margitnak, hogy le-
győzze ha szívében még némi kételev van,
annál biztosabb boldogság vár read, mert
akkor biztos lehetsz, hogy Margitot a sziv
szenvedélye mellett az észlelő meggyőződés
vezeti oltár elibe; azon hittel, hogy bár meny-
nyire hánytá vetette elméjében sorsát, jövő-
jét — legboldogabb csak általd lehet. Várj
csöndesen, a szerelm mint a bor az idővel
csak tisztul, s elvesztü azon kellemetlen sala-
kot, mely néha azt átláthatlanná zavarja.

Igy vigasztalta Anna a töle mindennekfe-
lett nagyabacsult férfit; azonban Jármy szí-
vében mindinkább nőtt valamely gyanu, a
nélkül, hogy sejtette volna Margit titkos ta-
lálkozásait. Észlelni kezdé a gyors szivvál-
tozást, s ugy találta, hogy az azon percekben
kezdődött, melyekben Lódi a lányal meg-
jelent. A lány viselete egészen úszhangzó
vót; enyedi napjaival, s Jármy szívében a leg-
keserűbb kételev riadott fel. Margit előtte egy
talány volt, kit meg nem fejtethett, ki őt
most szerelmével biztató, majd hidegségével
verte le, annyira habozván szive a két szép-
tevő közt, hogy mondhadni ő délelött Jármyt,
delután Lódit szeretete.

De e kételev Jármy ferfiass szive előtt bo-
szantóbb volt, s győtrőbb a legkeserűbb val-
ónál. Ketté akarta azt minden áron met-
szeni, bár szerelmének rózsalánca lett lé-
gyen azzal szétszakadandó.

— Margit! — szóla egykor Jármy igen
komolyan a lányhoz. — Nem hánym fel
azon idöket, melyekben engem szerelmemre
s bizalomra jogosítál, de ha összehasonlítom
boldog szerelmem napjait a jelennek, el kell
hinne, hogy szived irántam kihiált. Kérlek
ne palástold előttem érzelmeidet; akár szé-
pségedet, akár szerencsés családi viszonyaidat,
s egy szép nemzet kebelében fényes sorssal
veszed fontolóra, a te szived nincs arra szo-
rulva, hogy ráerőszakolt érzelmeiddel bánatot
okozz magadnak. Előtted a világ tárva, s
rózsás tavaszokod ezer örömvirággal kecses-
tet. Szaggasd az életöröm nemesebb virágait,
s ösztönösöd hitelére soha se tégy sziveden
erőltetést. Légy egyenes és nyílt, legszebb
tulajdona ez a halandónak, s téged mi sem
gátol abban, hogy a legszebb lelkitulajdono-
kat, a legszebb külsőségekkel egyesítsd.

— Oh Jármy! — szólt Margit, ki igen
rosz kedélyben volt; — kegyed nem érti szen-
vedésemet.

— Miért nem leplezed fel előttem lelked
titkait ? s miért szereted a talányosságot ?
Én barátod, jegyesed vagyok, s te egy férfi
iránt, kívül életed megosztani vállalkozál, ho-
gyan viselthetel ennyi bizalmatlansággal ?
Ne legyenek titkaid előttem, s akkor meg
foglak érteni, akármint bánt, hadd tudjam. Ha
keservidek oka én vagyok, mondjad, és én
félreállok utadból, ha oka életem, azt se tit-
kold el. Én boldogságodért nem rettegek az
öngyilkosságtól sem. Szerelmed kihiált irán-
tat ? az ne háborítson. Én nem vádallak, én
tudom, hogy a sziv mily változó, s a gyer-
mekded izlésben az érettebecsekor mily
könnyen csalódhatik. Boldognak érzem ma-
gamat, ha most változál s nem akkor, mikor
vallásos eskü kötendét hozzám. Most csak
szavadat, akkor esküdet szegnéd meg. De
hogy szöszögés se légy, én szavadat vissza-
adom. Mindent felelek, csak ragadj ki kéte-
leveim közül. Átok legyen fejmeire! ha nőt
akarok birni szerelme nélkül. Én hozzád hí-
vagyok, mert szeretlek, de szerelmem alapja

csak is viszontszerelmed. Arczod bájai elher-
vadnak majd, midőn az idő s életgondok
összereződnek. Szemeid részegítő fénye évek
multával elalél. Én a jövőbe nézek, s látom
mi leszsz. Mit sem ér előttem külsőséged,
lelki szerelmed nélkül. Margit, én ily elvek-
kel sziveden erőszakot nem tehetek. Lelked
nélkül mit bírok én benned ? egy virágzó
fa vagy te, melynek midőn megért gyümöl-
csei s hervadt levelei lehullanak, sem gyü-
mölcseit nem élvezhetem többé, sem árnya-
ban nem lesz nyugalom. Oh ha lelked ki-
hiált irántam, mondj hogy megutáltál s mentsd
meg magadat tőlem. Talán nem lehetünk ara-
ra hivatra, hogy egymást boldogítsuk. Talán
szivünk a szerelmem félszeg fel fogásával tév-
onul jár ? Allozzatul ne add magad képzelt
boldogságomért. Boldogságodat értem hasz-
talan áldozná fel, mert reám nézve a sze-
relem érdekét csak az adhatja, ha általa té-
gedet is boldognak láthatlak. Nem kívánlak
birni mint eszközét életörömemnek, én ben-
ned társat ohajtok, ki érte érzéseimet, meg-
ossza jó és balsorsomat, ki szeretete által
másod énemmé váljon. Te is Margit csak
olyannal lehetsz boldog. Hasonlítsák a nőt a
replikéhez, mely az izmos cserrel ölelkezik.
Rosz hasonlítás, inkább hasonlítanak a cser-
nek virágához, melynek létezése gyökereivel
összekötöttségben áll, s mely a fát díszesíti,
de egyszersmind fájának örök virulását esz-
közli. Te érzed, ha lelked csak egy perczig
is közönyös olykor irántam. Mondj ki így,
hogy nem szeretsz, hogy mi soha sem vol-
tunk, s nem is lehetünk társalények. Hetek
óta viselgetek változó, s lelkemet oly kételev
közé sodortad, melyek nem egy szerelmi esa-
lódásnál, de Marius fájdalminál kínosabbak.
Margit! ha méltányoltat valaha nem baráto-
dat bennem, hanem az embert, ragadj ki e
kételev közül, mondj hogy szeretsz örökre!
vagy mondj : hogy gyűlölsz, csak hogy tud-
jam végre mit akarsz. Te hallgatsz, egy sza-
vad sincs megnyugtatósomra. Te ismered élet-
nézetimet. Én nem titkolok, a hízélgés nem

sajátom. Nem mondom, hogy csak általd
élhetek, bárha kénekn tartanám éretted él-
hetni. Az én célom nem te vagy, az én cé-
lom a boldog családi élet. Eszményem egy
hölgy, kívül a célt elérhetem. Eddig a föl-
lett eszménynek téged gondoltalak, ki hoz-
zám annyi ösztönosséggel, s hittem hogy sze-
relemmel is ragaszkodik. De most egy titok
leple takar, és fáj nekem, ez engem háborít.
Margit! ha a szerető titkolózik, a nő is tit-
kolózik fog; a családi életnek pedig
orgyilkja a titok. Te gyermek valál, mi-
dön irántam szerelmet veltél szívédben, nem
ismered az érzést, s tán most sejtet, hogy
az nem szerelm volt. Én soha sem vádallak
meggyőződésedért, nem mondalak soha hitte-
lennek, ha tán szived irántam tiévedéseit föl-
fedeztet. Mondj le rólam, vagy légy egészen
enyém. Engem egy határozatlan érzés nem
boldogíthat. Szólj, nyilatkozzál, légy végre
öszinte.

— Értelek, értelek, — szólt Margit tom-
pa komolysággal — te menekülni akarsz tő-
lem, s keresed a szálkát szememben, hogy
másra vetett okokban találd ohajtásaid iga-
zolását.

— Elmondám eszméimet, — szólt Jármy
— öszintén, nyíltan, s talán kevésbé hízélgő-
leg szólottam; ugy hiszem, tán ez udvariati-
lansággal megérdemeltem, hogy ne akarj en-
gem megérteni. Minő titkos ohajtásaimat akar-
hatnám igazolni? mutass életemben azon
szempillanásra, melyben okot szolgáltatam
volna arra, hogy hízélgemet kétségbevon-
d. Nem ily feleletet vártam én, nem e látszó
szemrehányás alatt sértő gunyt, hanem öszin-
teséget, mit a férfias sziv leginkább szeret.
Te tudod leginkább mennyire kívánhatnék
tőled menekülni. Nem egyszer tartam kieltő-
ted lelkemet, nem ritkán mondam el milyen-
nek feste le tégedet szivemben a képzelet, s
mennyi szenvedélyvel ragaszkodtam hozzád,
kit szivem eszményalakja visszatitkóroz. Oh
sok hatalom volt elrejtve bájaiddban, hogy en-
gem elmeríts egy mély szenvedélybe, s így

ügy, melyről itt szó van: hogy ezen szükségeket tovább már pótolatlanul ne hagyjuk?

Mi, kik ma élünk még, tekintve az Akadémiai alkotása óta leperdült egyharmad századot, mint új nemzedék állunk vele szemközt és mind azzal mi ápolásunkra szorul; reánk néz az, és a sor rajtunk van: nem engedni megszokadni a közszellem munkásságának éltető folyását, és kifejejteni, magasabbra vinni, állandósítani azt, mit előzőnk kezdtetek. Tegyük azért szívünk sugalmához és tehetségünkhez képest. Feleljünk magunkhoz és az ügyszököméltoán ama kérdésre! Ezen felelet-től függ, hogy az akadémiai házépítés, kezdetét a jövő év elején vehesse.

A mi itten szükséges, annak pótlása csupán sokaktól telhetik, nemcsak mert nem kevés az, hanem azért kivált, mert ezen ügyet egyedül a szétterjedő közszellem vidorsága biztosíthatja.

Mióta gróf Széchenyi István kimondta, hogy Magyarországnak nem volt, hanem lesz, évek folytak el, és ha e nagy szó ma is életben tartja keblünkben a reményt, meggyőződhetünk, mikép szellemi és erkölcsi fölemelkedés nélkül nem lehet, és azért hiszünk az Istent, hogy tehát lesz is, mert hiszen fiai, kik őt szeretni és megbecsülni is tudják, nem fognak elfogyni soha.

Örvendeztessem meg kérem, Kegyet, óhajtat várt válaszával, és fogadják szivesen hazafias tisztelem nyilvánítását, melylyel vagyok stb. — Pozsony, dec. 26. 1859.

Gr. Dessewffy Emil.

Ujdonságok.

— Kazinczy-estély M. Váásárhelyt. A mint m. váásárhelyi levelezőnk értesít, ezen derék város is részesült azon szerencsében, hogy Kazinczy évszázados ünnepének megtisztelése által a nemzeti irodalom melletti buzgalomának nyilvános kifejezést adjon. Január 19-én este 5 órakor vette kezdetét az ünnepélyes estély gróf Bethlen Farkas ő m. g. vezetésével. Elnök gróf ur a tőragatóval ellátott zenekar kíséretében megjelenő az ottani Apolló teremben, a tanuló ifjúság énekelni kezd Kolcsy himnuszát, mit gr. Bethlen Farkas ő m. g.ának megnyitó velős beszéde követett, melyet jövő számunkban közreadni sietünk. E beszéd után a ref. tanoda egyike jeles tanára Molnár János ur tartott az innepelt költő felett szép emlékbeszédet. Ezt követte „Magyar dal,” eljászva Petri Jánosné asszonyság által. Most szellemes költőnk Mentovicsnak ez alkalomra írt szép költeményét szavalta Szabó Samu tanár ur. Erre Gager zongoraművész játsza zongorán „Magyar ábrándok” at. Szarvadi Lajos ur lelkesedéssel szavalta Petőfi „Magyarok Istene” című költeményét, mely a zajos tapsok által felbeszakítottán, közkíváncsi ismételtetett. A kardal éneklő Simonfi Kálmán m. váásárhelyi származású jeles zeneszerzőnknek Thali K. „Árpád apánk” című dalára írt zeneszer-ményét. A lelkesen fogadott dalt hatszer kellett ismételn. Ezután a városi egyik lelkes reform. lelkész t. Kovács Áron szavalta „Honszeretet” című költeményét Vörösmartytól. És ezzel az innepélyt gróf Bethlen F. ő m. g. zárbeszéde rekeszté be, mely egy buzgó imából állott, a nemzetélet lobogását, a nemzeti egyetértést esdvén az égitől, felhíván Kazinczy szellemét is, ki honszereteteért annyit szenvedett, hogy kérje velünk a mindenható áldását a nemzetre.

A m. e. 600-ra menő községesség mindvégig hasonlíthatlan lelkesedésben volt. Az 50 krra tett belépti jegyek az innepély kezdete felé már 5 frintért árvereztettek a Kazinczy-alapítvány javára, mire ez estélyből 400 forint jövedelem gyűlt be. Az estély hét órakor végződött, s nyolczkor m. e. 200-an az arany

kereszt vedéglőbe gyűltek össze lakomára, miután a köztisztel-tetű, s a vidék előtt nagy kedvességben álló gróf Bethlen Far-kas s gróf Teleki Domokos urak több előkelő férfiakkal szintén megjelentek, poharakat ürítének gr. Széchenyitől, gr. Mikórtól, Dekk Ferenczertől, b. Eötvös Józsefétől, Bartakovics B. érsek, Da-nielik kanonok urakért, gr. Teleki Domokosért, gr. Bethlen Far-kasért, az oláh és szász nemzeléért, s köztünk a testvéri egyet-értésért, az irodalom barátai s apostolaiért, s a kasztok elavult előitéleteit megsemmisítő hazafiegyetértésért. Később az ifjúság Bethlen Farkas és Teleki Domokos gróf urakat fáklyás zenével tisztelte meg.

— Kazinczy tánczvigalom Dézsén. A lelkes Dézs város január 17-ére hirdetett tánczvigalmát szintén megtartá a K. alapítvány javára. A mint t. dézsi levelezőnk írja, alig küldetett szét a meghívás, mindjárt mindenfelé nagy szorgalommal tanulák a palotást és nemzeti tánczokat. A magyar ruhák készítése nemcsak a dézsi, de a kolozsvári szabókat is el-foglalta. A vigalom 17-én a társalkodási egyet szép nagy ter-mében tartott meg, mely fényesen volt kívülről is világítva. A teremben Kazinczy életnagyságu képe volt felállítva nemzeti zászlók közé. A Salamon zenekara működött a tánczestélyen, s a vidék minden jelentékeny fiai s urhölgyei megjelentek, ál-talában magyar öltözetben. A tánczvigalom vidorán folyt le, s az alapítványt 100 forintot jövedelmezett.

— M. Katona Miklós ur, ki mint kibujdosott tíz évig volt távol hazájától, a múlt évben egyenesen bejött a cs. bi-rodalomba, mint per absentiam elítélt, azonnal elfogatott, s a múlt év végén Szebenben halálra lőn ítélve; fölségi kegyelem folytán azonban életét és szabadságát visszakapta, s a napok-ban városunkban volt családja körében. T. hazánkfia a külföld-ről valódi kincsét hozott hazánk számára, dús tapasztalataiban a mivel gazdászati gyakorlati terén. Készen van egy nagyszerű munkája, mely minden Európában és Amerikában használt gaz-dasági eszközöket s gépeket rajban s magyarázatokkal ismer-tet. Olvasóink ismerik e jeles hazánkfia tollát ha elmondjuk, hogy Katona Miklós ur az, ki N. K. Kam. név alatt írta lapunk-ban Svájczból a közfigyelmet kellő borászati leveleket.

— Suck András, ki a magyarhoni városokban adott hangversenyek alkalmával a tőragatót bemutatta, megér-kezett városunkba, s hangszertét itt is bemutatandja. Magyar-honi lapok írják, hogy a magyar Paganini Reményi hazánkfia, az angol királynő első solo hegedűse is, városunkat meglátoga-tandja.

— Kaczer Ferencz tánczmestertől az itteni főbb körök is nagy szorgalommal tanulák a palotást.

— Tordán a Kazinczy-alapítvány javára rendezett ün-nepélyből bevett és felküldött tiszta jövedelem nem 103, de a mint éppen most kiigazítottlag értesítettünk 203 forint.

— A mint Tővisről értesítenek, e szerény mezőváros-ban ügyvéd Árkosi Lajos szorgalmazására olvasó egy-le alakult.

— Egyik hazai városunkból egy levelet kaptunk, mely-ben az ottani eszmadia czéh azon szokása van megámadva, miszerint a vándorlásból hazatérő legény, midőn czéhba kí-ván jutni, köteles mesterművét (remekét) készíteni, mely szokást a levelirő nem hibáztat ugyan, de annál inkább azt, hogy — a mint ő írja — ilyenkor a látó mester mellé meg két egyént szoktak kinevezni, kik ott daloloznak az ifjú költőnek az ételekkel italokkal rakott asztal körül, míg a remek elké-szül, miáltal az ifjú mindjárt pályája kezdetén csaknem minden fillért feladóni kénytelen! — Hogy ezen szokás egy van-e más városokban is, nem tudjuk, s arról nem is vettünk érte-sítést; azonban úgy hisszük, hogy sokkal szebb és okosabb volna, ha a műremek készítőit egy szobába bezárnák a szük-séges anyagszerekkel és eszközökkel, a mint hajdan az ügy-védre készülőkkel szokták tenni a kir. táblán, — és midőn

munkája kész, akkor azt bírálát alá vennék. Az életbe éppen akkor lépő fiatal ember így semmi felesleges kiadással nem ter-helhetné. Az éltes cipészek vagy bármint czéhbeli emberek megfogták már eléggé az életet, hogy egy fiatal szegény pá-lyatársuk lakomájára ne szoruljanak. Ajánljuk ezt mindenféle czéhok figyelmébe.

— Ha az indítványban levő új szervezés véghez mehet, mint írják, csak félannyi z s a n d á r lesz, mint eddig volt.

— Közelebből azon hír indult meg, hogy ama rendelet, minél fogva 1860-ban a sorozás elmarad, most visszavonatnék. Nem tudjuk mennyiben van alapja, annyit azonban látunk a „Fortschritt”-ben, hogy a prágai tanács az ifjúságot falragas-zokban hívja fel, hogy a kötelezettek álljanak készen a „so-rozásra.”

— Mint írják, az országos pénzügy-igazgatóságok (Fi-nanzzandes-Direktionen) is el fognak törölni, s azok ten-dője a kerületi hivatalokra bízati, az ellenőrzési mód is egy-szerűsítettik, s a legfőbb számvéző hivatal megszűnik. Mind-ez a kormány új, gazdálkodási elvének kifolyása.

— Magyarországra nézve a dohánytermé-lés föltételeinek könnyítése végett Ő Felsége, a császár, megrendelte, hogy egy különös bizottmány alakíttassék báró Baumgartner elnöke alatt, a pénz- és belügyminiszte-rium tagjaiból, s oly gyakorlati tapasztalattal bíró egyénekből, a kiket a főherceg-főkormányzó nevezend ki.

— Bécsben közelebből „Oesterreichische Akademie” czim alatt egy vállalat indult meg, a melynek czélja oly szellemi dolgozatokat adni közre a melyeket osztrák írók írtak, s nyom-tatásban még nem jelentek meg. A vállalat irányelve: a hazai viszonyok helyes felfogását mondák, beszédek és népszerű tudománys értékek alakjában szélesebb körben terjeszteni. Az első kötet már megjelent, szépirodalmi-tudományos tar-talommal.

— Mint az „Agramer Ztg.” biztos kütfőből írja, Ő cs. k. Apostoli Főlsége Horváthország és Szlavonia részére egy jel-záloghitel-intézet föllállítására legmagasb engedélyt adni méltóztatott, s az ebbeli legmagasb engedély a zágrábi helytartó-sághoz már megérkezett.

— Az Allg. Ztg.-nak írják Lembergől, „Mint Krakkó-ban ugy itt is a belügyminiszterium egy rendeletét folytán a po-litikai hatóságok a felek irányában az illető falusi s városi koz-ségekben a lengyel és rusnyák nyelvet hozták alkalmazásba, csakhogy a rusnyákok kötelesek a cyrill helyett a latin betű-eket használni. Az itteni Przegląd „Pownzechny” című lengyel lap egy szigorú kifejezésekkel teljes megintést kapott, mely által kényszerítették egy a zsidók elleni invectíváktól óvakodni, mint az osztrák patriótákat az ugy nevezett „nemzeti párt” további magatartására nézve megnyugtatták.

— A „Wiener Ztg.” írja: „Ha Kossuth éppen most W. M. Adamhoz Glasgowban kibocsátott levélbeli manifestuma által a világnak diadalmasan hirdeti, hogy milyén Olaszországnak megjelenése tudva lőn, azonnal több mint 4000 magyar szóköt-át, s e mellett számos osztrák tisztet a csatatéren saját legényei gyilkolták le, ezt mi is közöljük azért, hogy a nemes magyar néptörzs (Volksstamm) is tudja, és bélye-gesse meg ezen neki tulajdonított infamiát! A milánói újság pedig újjongva nyilvánítja, hogy a Corso di Porta Romano há-rozsinu lobogókkal van díszítve, s minden ut örvendező né-zők csoportjaitól elfoglalva, mivel 600 magyart várnak, a kik zászlójukat odahagyva, Villafrancából megszöktek, s Cremon-nán át nyomulva jönnek. E hír ezafelatra se méltó. Mindenesre igaz, hogy átszökések történnek, f. hó 14-dikén is Veronába egy csapat lombardiai katona érkezett, a kik azelőtt a főherceg Albrecht-ezredhez tartoztak, a kik Piemontnak átadva voltak, s az ottani szolgálatból megszökvé, itten újból felvételt nyajtottak. Ezek közt van egy őrmester, a kinek kétszeri szökési ki-

sok erővel birsz arra, hogy megérteni nem akarva kétes szavaiddal tört üss szívembe. De én nem fogok előtted rimázkodni, ám szived kétes szenvedélyének áldozatát dob oda magad. Tessél magadnak különös talá-nyosságodban, s aláz meg engem azon kép-zellelt, hogy kit úgy szerettem, azon hölgy engemet titkosan kigunyol; elszomorítani fog-batsz, de nem megrendíteni szódásomban. Vas kitéréssel fogok várni Margit, míg végre szivedet megérthetem. Természetes, hogy e helyzet nem fokozza szerelmemet, mert a va-lószínű nemes szerelem alapja csak a legbizalmas bizalom lehet; hidegséged pedig még önbiz-almat is megrendíti. Csak azt akartam e szempillantásban mondani, hogy én szivedet és szavadat éppen oly mérvben adom vissza, a mint lelked óhajtatni fogja. Sorsodnak egy bajszálát sem tartom kezemen, mely által a legkisebb erőszakot is tehetném szived felett. Urnője vagy érzéseidnek, s ha ez előttem égi malasztnak tetszik, én azt ki nem erőszakol-hatom, ha hiában könyörögtem bírásaért is-teneimnek.

— Te jó vagy, nemeslelkű vagy, büsz-keségének tarthat minden hölgy. — Szólt szomorúan Margit.

— E hideg bók nem elég. Én nem egy leány büszkeségének, hanem szerelmének aka-rok tárgya lenni. Mi ezen bók, melylyel ko-moly kérdéseim elől kivágás? Szavaidra most arczod nem lelkesül, kebled nem emelkedik. Ez nem őszinteség, ez az udvariasság nyel-ve. Egykor ha kezéd megragadtam, arczod lángolt égett, ha bus valál s átkaroltalak, ké-ped földerült, megmondád apró szenvedéseid-et, elpanaszlád ha Menyhért boszantott, vagy atyád megfeddett. Én nevettelek s vigasztal-talak. Ha bus valék, hozzám jöttél, s nem hagyál nyugtot, míg föl nem vidítál. Hová lett most mindez édes boldogság? Hová a sok kedvkeresés, most midőn oly ponton ál-lunk, hogy örökre egymáséi legyünk? Ar-czod hideg közelemben. Szemeidben szóra-kozottság ül, egytűltetünk nem lelkesít, mintha

a szerelem robottá vált volna nálad, mintha nem oltár elébe, hanem máglyára, áldozatul készülnél. Oh Margit ne öl meg talányos-ságoddal.

— Miklós bocsáss meg nekem, — szólt Margit s Jármy keblére borulva, zokognikezett.

— Oh kételek pokla, — szólt ingerülten Jármy, — miért bocsáss meg? mondó mit vétél ellenem? Nem szeretsz, ez nem bűnöd, sőt érényed, ha kiválód most, mielőtt oltár-nál esküddel lecsalnál. Szánj meg engem, nézd e nyugodt kedélyt, melyet az élet vi-szontagságai meg nem zavartak soha, a ké-telek most mint összedultak. Ezer halált örö-mestebb hordoznak, mint e kin-órát. Légy őszinte, nyilatkozzál, mi lelt?

— Oh miért nem tudok meghalni! — szólt Margit, s könnyeitől elfojtódva a szom-széd szobába rohant, hol magános fájdalom-nak adta át szívet.

Jármy a legkiállhatatlanab lélekingertiltésig között maradt magára. Faggatásainak érd-ménye csak nagyobb kételek s talányosság lőn, mi őt szerfelett kinozta.

— Miért kért ő tölem bocsánatot? minő titkos bűnért az, mely szívet terheli? Mit jelent e talányosság egész viseletében, mit e látszó bűnért és feltörő keserv? Mi lehet egyéb ez, mint hogy szíve vagy megválto-zott s új érzelmeket fogadott el, vagy pedig most a teljesedés közelétekör érzi, hogy szíve nem kielégítő szerelemnek hódolt; s egyenes jelleme, szódása szentségének ér-zete tiltja őt a visszalépéstől. Oh bár e nemes alapja legyen megrendülésének, vissza-adom én szavát az álmaiban eselődött szív-nek, s kibékitem meggyőződésével, kibékitem ha engem szerelmétől elhagyottat boldognak látand. De ha szíve új érzést fogadott el? ... s ha fogadott? e szív még szabad, s eleget tett kötelességének, ha ennyi önfeláldozással küzd új érzelme ellen. Az én kötelességem feloldozni őt ez alól, s eszközölni, hogy új és boldogított érzése által szerencsés legyen. Ah talán atyja mindent tud, s tiltólag lépett

fel, s a lányt nem becsületesítés, hanem a gyermeki félelem erőszakolja szódásához? Ez legretentőbb volna. Ez esetben még be-csületesítés sem birhatnám. Tisztába kell jön-nöm vele, széttepnem talányosságát; a felger-jesztett bizalmatlanság e pontján ő nöm nem lehet.

Agyán oly nehéz kábulatot érzett, hogy az örültégtől kezdte remegni, a különben oly hidegen s mélyen észlelni tudó fiatal.

Kirohant a szobából, a váról, a város-ból, s rövid időn azon bérezermokon látjuk őt szaladni kínai elől, melyek delről bájos lánczozatokban kísérik a völgy menetét.

Estvefélé tért vissza a várba, de még ki nem rajonghatá szenvedéseit, s annyira za-vart volt, hogy az uton sebes haladtában egy szembejövő fiatalat szinte legázolt.

— Eh az örödből, leversz lábomról Jár-my — hallatszék az ifjú élénk hangja.

— Ki vagy? — kérde Jármy, zavartan tekintvén az ifjura, kit azonban rögtön tel-ismerst, s kezét nyújtá neki. — Béli Kele-men! mi jó sors hozott körünkbe? én ugy hallám, te Bethlen Gáborral bujdosál ki.

— Csitt! csöndesen, — szólt Béli, — ti mit miveltek itt? én azért jöttem, hogy csatlakozásra hívjalak föl, s ti hódolirakat küldöttök Bástához.

— Mi reményünk lehet elzárva hazánktól, s elzárva népétől, melynek segélye nélkül soha meg nem menthetjük a hont?

— A kipusztult néppel mire sem mentek, ha küllérő nem segít. Erdély ereje, virágja ki van ölve. Kül segély kell nekünk. En a múlt héten kísérttem Belgrádba Bethlent, ki a legjobb biztosításokat kapta a töröktől. De hol vagy szállva? este megkereslek többet beszélünk.

— Szállásom a Kapronczai háznál, Bo-ronkayval egy telken.

— Éppen vele is találkoznom kell, mert a vén közsvényes Borbély Györggyel nem sokra mehettem. Én Bethlentől éppen utasít-va vagyok Boronkayhoz, hanem megvallo-n

egy jelenet nem kis zavarba hozott. Mit vélsz, bizhatni még e férfi honfias jellemében?

— Nem képzelm mi gerjeszthet fel gyanudat ellene? Midőn Boronkay megszű-nik igaz hazafi lenni, akkor a kék égen egy csillag sem marad, — szólt Jármy.

— Nem titkolom el, — válaszolt Béli— én Boronkay leányát naponta látom ablakom-ból a Vajdák kertjében Lódivál, az ismert rácz vezérrel bizalmasan időzni. Te is tudod, hogy ez ember Bástának jobb keze: hogyan engedhet Boronkay leányának ily férfival bizalmas találkozásokat?

Jármy lelken iztoztató kínérzet vonult el, nem hallhatta leverőbbet, mint hogy válasz-tottja a leggyalázatosabb szerelmi viszony-nal gyanúsíttassék.

— Az lehetetlen, — szólt hévvel, — te bizonyosan nem ismered jól Boronkay leá-nyát, s valakivel összetévesztéd.

— Meglehet! — szólt Béli, — én őt csak egyszer láttam pár év előtt, de ha nek-detszik, kifizérkészheted. Itt szobám kul-esa, a nyugati ablak szögletétől a Vajda kert-jébe láthatsz, a hölgy, kit én Boronkay leá-nyának gyanítok, most is együtt van ott Lódivál.

Jármy átvén a kulcsot, inkább rohant mint ment Béli szállására, kitekintve az ablakon, arca most kilobbant, majd elhal-ványult, a legnagyobb lelkivihart áruvra el változtatján.

Látta Margit nevelőnőjét egy pavillonban a Vajda leánynyal elmerülten időzni, miattl kűnn Margit rózsákat szagztatott, s pajzán enyelgással szórta leveleit Lódi szemei közé. A rácz vezér Margit felé szaladt, a leány-ka futott előtte, olykor rózsákat szórva visz-sza az ifjura, míg nem végre az beérte a leányt, s forrón ölelte keblére, Margit oda-olvasdva, védetelen hagyta arcait a férfi csók-jai előtt.

(Folytatás.)

sérlete meghiusulván, most harmadikszor mégis sikerült a fog-ságból megszöknie, csak hogy az ő császárát szolgálhassa. (P. L.)

— Az „Allg. Zeit. 17-dik számában egy berlini levelező írja: „Meg kell adni a magyaroknak, hogy ha saját érdekeikről van szó” pénzben nem fősvénykednek. Az olasz háború alatt Vögt K. irányában igen hálálatosak voltak, a miből ő maga is saját védiratában mi titkot nem csinál. És most ezen emberek saját kakuktojásaikat a német szabadelvűség barázda billegető fészkeibe tojják, mely Magyarország önállásáért rajong, de azt egészen rendén találja, ha az orruk fennhordó magyarok által a németiség lábba taposztatik. Azonban a „puszta” ezen félbarbárjainak (már t. i. a magyaroknak) nincsenek buzgóbb barátjai a mi bennlakó saját-zsidóinknál — ezen nemnémeteknél, a kik egy garasért — csak hogy az ezüst legyen — az összes németiséget eladnak, vagy helyesebben elcsereberélik az idegeneknek, természetesen mind a szabadság érdekében, és a Jehova tiszteletére. Így innak rólunk és a zsidókról. Vajjon ha mi ily hangon írának a németekről, nem mondanának-e méltán önkínket nem fél, hanem tökéletes, s a műveltség legutolsó rétegén álló egész barbaroknak? Hanem ennek dacára ne vegyünk szívünkbe gyűlöletet a németek iránt, mert egy nagyobb és józanabb rész egészen másként beszél és ír rólunk. Maga az Allg. Zeit. is érzi, hogy levelezője a toll helyett szurtos lapot fordít kezében, s a „puszták barbarjait” egy szerkesztő glosszába oda modifikálja, hogy „természetesen itt nem azon igen is mivelt magyarokat kell érteni, kik ottan nagy számban találhatók”. Hanem ez gyöngye neve a kimentésnek, mert bizonyosan a nemzet miveltlenebb osztálya a külföldi irodalomra befolyást nem szokott gyakorolni.

— A mint a „N. Nachrichten, Fortschritt, Wanderer s O. D. P.” írják, Pesten január 16-án adták el Egressy föléptével „Brankovics György” drámát. A Pesten jelenlévő szerb ifjúság nagyszámú jelent meg a színházban. A művész megjelentekor koszorúkkal virágcsokrokkal üdvözlöttek, melyek magyar és szerb nemzeti színű szalagokkal voltak ékítve: „Zsivio magyar”, „éljen a szerb” hangzott erre élénk és lelkesült kiáltások, mely néhány percen át tartott, s ez gyakran ismétlődött, midőn a darabban a magyar és szerb testvéri viszonyát ról volt szó. — Színház után a szerb és magyar ifjúság együtt lakomázott.

— A magyar Akadémia legutóbbi ülésében az elnök, Desseffy Emil gróf jelentette a jan. 16-ig hozzá beérkezett aláírásokat az Akademiára. (Megjegyzendő, hogy a kibocsátott aláírás izek közül eddigelé még csak alig egy-kettő érkezett be.) Adakoztak eddig: a kalocsai érsek az Akadémia házára 5000, a tőkeszaporítására 5000 frttal; a győri káptalan a házára 500 frttal; a kegyesrend a házára 500 frttal; gr. Nákó Kálmán a házára 1000, a tőkéhez 4000 frttal; gr. Apponyi György a házára 1000, a tőkéhez 2000 frttal; gróf Waldstein János a házára 1000, a tőkéhez 2000 frttal; ifj. gr. Zichy Ferenc a házára 1000, a tőkéhez 2000 frttal; b. Jósika Sámuel a házára 1000, a tőkéhez 2000 frttal; Wodianer Mór a házára 1000, a tőkéhez 4000 frttal; Wodianer Albert a házára 1000, a tőkéhez 4000 frttal; b. Podmaniczky Frigyes a házára 500, a tőkéhez 1000 frttal; gr. Bethlen József a házára 500, a tőkéhez 500 frttal; Grove István a házára 1000 frttal; hg. Pálffy Antal a házára 1000, a tőkéhez 2000 frttal; az esztergami káptalan a házára 500 frttal; Lónovics József a házára 100 frttal; gr. Pallavicini Alfonz a házára 2100 ft (részenyekben); Szalaci István a házára 200 ft; a budai lakárképzőztár a házára 2000 ft; gr. Almásy Dénes a házára 2000, a tőkéhez 2000 ft; a békés csabaiak a házára 500 ft; Láng Ignác pesti ügyvéd a házára 1000, a tőkéhez 1000 frttal. Ezenkívül jelentette a titkoknak, hogy Sugán szky Antal helybeli plebánus ur, mindaddig, míg az Akadémia háza föl nem épül, évenként 100 frtra kötelezte magát. Mindezen, a fenn kitett napon bejelentett adakozások eredménye tehát: a háza 24,500, a tőke szaporítására 36,500, összesen 61,000 frt. — Az Akadémia hazafiai közönösét nyilvánítá mind a nemeslelkű adakozóknak, mind a buzgó elnöknek.

Nemzeti színház. — Szombaton 21-iken „Essex gróf” a főszereplőknek (Erzsébet Polakovicné, Rutland grófnő Priell K., Essex Paulay) helyes működésével s népes közönség előtt adatott a vendég művésznő jutalomjátékául. A jutalmazott nő többszörös éljenzésekkel, kihívásokkal, koszorúkkal, s ha jól értesültünk értékes emléktárgyakkal is megtiszteltetett.

Vasárnap 22-kén „A Czigány” írta Szigligeti. Rózsi szerepét Priell K. adta nagy hatással. Gyulai (Zsiga czigány) most is elemében volt.

Hőfőn 23. „Ördög Róbert” opera az eddigi szerepkiosztással.

Kedden január 24. „Angelo,” dráma, írta Hugo Victor. Prielle K. (Bragadini Katalin), Pollakovicné (Thisbe), Paulay (Rodolfo) szépen működtek a nagy közönség előtt.

Politikai hírek.

— A Róma és Franciaország közti alkudozások távról sem veszik azon engesztelőny fordulatot, minőt a „Pays” és „Patrie” egyidőben kürtölének. Compieta atya a római széknek egy igen határozott hangú sürgönyét vitte Párisba, melyben a pápa válaszul Napoleon császár levelére; kinyilatkoztatja, hogy az egyházi állam fenntartása az összes katolikus kereszténység érdekei, ugyanazért a pápa Napoleon császár javaslatainak visszautasítását lelkiismeretbeli kötelességének tartotta. Sőt ha az „Ind. belge” egy közleményének hitelt adhatni, a sz. atya még a francia őrseregnek Rómából való kivonulását is kívánja. A francia császár levelére adott válasz mint írják, a sz. collegium által lett volna meghatározva, a hol Antonelli bíróknak kibékülése is megtörtént volna azon főpapokkal, a kik politikai véleményeikben ellenségesen állottak eddig szemközt az államtitkárral, azonban most a szent széklet fenyegető veszély óráiban az eddig ellenkező nézetek egyesülése jött létre. A „Moniteur” kétségkívül nem soká késend a pápa levelének közlésével. S mindezek után mi fog történni? Ha oly áldozatról volna a szó, melyet a sz. széknél még ezentűl kellene tényleg hozni, akkor Napoleon császáron állana, az ő Rómától visszautasított követelésének érvényt szerezni. Amde e követelések tényleg már valósulván, azok a tartományok, melyekről a sz. széknél le kell mondan, az ő uralma alól már

önkéntiül kivonták magokat, itt hát a pápai tekintélynek korántsem csupán fenntartása, sőt inkább visszaállítása forog kérdésben. Ez pedig csak is anyagi erővel lenne eszközölhető, s hogy a római széknél joga van ez erő saját felzendült alattvalói ellen alkalmazására venni, azt a benemavatkozási elvnek parthívei sem vonják kétségbe; csak az a kérdés már, vajjon a római kormány rendelkezhet-e az erre megkívántó anyagi erővel vagy nem? A római hadsereg számára ujabbidőben az egyházi államon kívül is történt toborzások oda látszanak mutatni, hogy a legatíók visszahódítását csakugyan szándék megkísérleni. Egy ily vállalat kimenetelét természetesen előre nem lehet megjósolni; csak annyit tarthatni valószínűnek, miszerint Franciaország mindent megteend arra, hogy a harcot egyáltalában megakadályozza. Mily eszközökkel teendő, egyelőre csak gyanítani lehet. Talán parancsot adand a francia őrségnek Rómából leendő kivonulására, hogy a pápai serget magában a fővárosban nélkülözhetlenné tegye; egyszersmind pedig sietteteti a közép-olaszországi kérdésnek végképp megoldását, hogy Szardíniának jogot adjon a beavatkozásra s a pápai hadsereget megfoszssa a sikerre minden kilátástól. Azután minden attól fog függeni, mily állást veendek a nagyhatalmak e kérdés irányában. Franciaország legalább a pápai irat megérkezése előtt még mindig mutatót némi kiméletelessz. szék iránt; Garibaldi legujabb kiáltványának közzététele, mely a pápai széklet a legutóbbi kifejezésnek támadja meg, Franciaországban meglón tiltva; mi történik a pápai válasz után, a legközelebbi napok megmutatják. Hogy ausztriai fegyveres közel nem vegyülend belé a harcba, az a „Wiener Ztg.” legujabbi jegyzéke dacára is bizonyosnak látszik; abban legkisebb nyilatkozat sincs Ausztria céljai iránt, az csakis tagadja az ausztriai kabinet bármely erre vonatkozó nyilatkozatának léteztét, mert hozzá semmi kérdés sem volt téve, a mely ily feleletre alkalmat nyújthatott volna. A létező tények, különösen a hadsereg nagyban leszállítása, valóban fölöslegessé is látszottak tenni minden ily kérdést. Hogy az olasz háború alatt semlegességben maradt hatalmak nehezen fognak magokat egy ily beavatkozásra bírhatni, az igen valószínűnek látszik, s e szerint a béke fenntartása a jelen pillanatban egyes-egyedül attól függ, mire határozandja el magát a római udvar a meglevő s talán még léte-sülendő tényekkel szemben.

— Hogy párisi lapok Savoya és Nizza megszerzését bővebben nem tárgyalják, a „N. Ztg.” szerint magasabb intés következményének látszik: mert hogy Cowley lord ezen kérdést Londonban szóba hozta, a porosz lap bizonyosnak tartja. Ugy hallja e két alternatíva körül forog a kérdés: vagy Franciaország egyez bele az annexióba a fentebb említett két tartomány neki engedése fejében; vagy egy önálló közép-olaszországi királyság állítatik fel, legfeljebb egy piemonti secundogenitúrával. Az első esetben állítandó kész lenne Franciaország a két semleges területet, Faucigny-t és Chablais-t Svájc-nak átadását.

— A francia császár mintha érzené, hogy a sz. szék elleni terveivel igen is nagy fába vágta a fejszét; mindenképp igyekszik ez ügyet népszerűvé tenni. Ezért lon megengedve, hogy f. hó 12-ke óta Paris utcáin áruhatni a császárnak a pápához intézett iratát. Az olasz háború óta több okmányt nem volt szabad nyilvánosan áruhatni. — Ily célból foly az oly vidéki lapok megintetése is, a melyek tulon túl buzognak a pápai ügy mellett. — A hadügy miniszterem 400,000 pár sarut készített a hadsereg számára. — A császár nem bocsátotta maga elé a törvényhozó gyűlésnek néhány katolikus tagját, a kik jeleníti kívánták, hogy a különben békés földnépe sok helyütt nehezen aggályba esett, mert ott érzi magát sérteve, a hol legérzékenyebb: önnön hitében. A képviselők tehát emlékiratot készívtve, beadták az udvarba.

— A hivatalos „Wiener Ztg.” jan. 20-ikán ezt írja: „A „Times” azt mondja, hogy Ausztria, Angolország felszólítására kijelentette volna, hogy ő nem akar semmi új olasz háborút kezdeni; de ha a hercegek vissza nem helyeztetnének, tiltakozni fog Franciaország jogtalankodása ellen. Mi azt hiszik, hogy semmi ily feleletet nem lehetett adni, mivel semmi kérdés sem volt téve.”

— Az olasz kérdés e télviz idején is közelget értetségéhez: jó napja, égalja van, látszik. A francia politika új fordulata most már szilárdan áll, Anglia magatartása meglehetősen világos, Ausztria helyzete nem kevésbé; a mi azonban az olaszok terveit illeti; A „Gazetta di Milano” jó forrásból hiszi jelenthetni, mikép a turini kormány el van határozva, Közép-Olaszország tényleges bekebelezését végrehajtani azon esetre, ha a congressus nem jöne létre. „Ezen rendszabály — mondja a milanoi lap — a népesség által ujongva üdvözlöttek, és a kormánynak az egész nemzet bámulatát s háláját szerezte meg! Miután Victor Emanuel február elején várátik Milánóba, ezen időszak leend az, midőn az új tartományoknak ezen, mindig általánosabbá való óhajátai eléje fognak terjeszteni. Az olaszok a Romagnában történő fegyveres összeütközés lehetőségében új okot látnak a bekebelezés siettetésére. E tény siettetését tarták Párisban is gr. Cavour főfeladatának. Ő mint szinte általános tudva volt, legnagyobb ellene bármely külön királyságnak, s honfiai inkább is látják benne az olasz mint a szárd minisztert.

— Antonio Salvoni bresciai érsek következő folhívást bocsátott ki az olasz cleruszhoz: „Fölhívunk benneteket őszinte szót intézni Rómába IX. Pius nemes és szent lelkeinek felszabadítása végett azon kötelek alól, melyekkel őt az idegenek körülhálózták, és hogy a közös atya előtt gyermekeinek valódi helyzete földéritekesség és azon óhajátok, miket az olaszok hozzá intéznek, ismételtesse-nek. Mondjátok meg neki, hogy Olaszország az ő szellemi hatalmát se nem támadta meg, se nem szándékszik megtámadni, hogy Olaszország éppen nem szándékszik a Wiklef és Arnold korát ujából följedezni, hogy Olaszország katolikus akar maradni; de azt is mondjátok meg, hogy mindaddig, míg Róma idegen fegyvereseket gyűjt maga körül, hogy a népek akaratát erőszakos vérontással fojtja el, hogy mindaddig, míg a papság a szabadságra törő népek ellenében ellenzékét alkot, a vallás és papság súlyos károkat szenved. Mondjátok meg neki, hogy azon napon, melyen Krisztus helytartója a világ előtt, mint a szabadság védelmezője és mint az el nem ismert nemzetiségi jogok boszulója tünteti föl magát, azon népeket, kik ma vele szembe

állanak, lábainál láthatja a legnagyobb engedelmességgel és tisztelettel fogadva tanácsait; hogy látni fogja ekkor az egyház legnagyobb diadalát, mint Krisztus igéri: Piet unum ovile et unus pastor. (Lesz egy akol és egy pásztor.)

— Cavour gróf tehát ismét visszalép a villafrancani békekötés folytán elhagyott miniszterelnöki székére; nem azt jelenti-e ez, hogy a francia politika már azon ösvényre lépett ismét, melyen gr. Cavour kívánja azt az olasz vagyis inkább szárd érdekekben látni? E politikának egyes céljait már lelepleztetve látjuk; vannak-e annak még oly céljai is, melyeket csak ezután ismerendünk meg? ezt még be kell várnunk. Annyit talán előre mernünk mondani, hogy gr. Cavournak ismét színe lépte Közép-Olaszországban s másutt a csatlakozási mozgalmakat nemcsak mérsékelni nem, de sőt fölélénkíteni fogja. Lombardiában az annexio érdekében mozgalmak különösen már a választások alkalmával igen élénken nyilatkoztak; minden jelöltnek kötelességévé tétetett a választó testületek részéről, hogy Közép-Olaszországnak Piemont-hoz csatoltatása melletti érlyes szót emeljen. Toscanában, hol gr. Walewskzi visszalépését az ideigleneg vége gyanánt üdvözlék, ugy az ottani mint az emilii kormány egy közös előterjesztvényen dolgoznak, melyet a nyugati hatalmaknak szándékoznak benyújtani, azt jelentvén ki, hogy a mostani interregnum sokáig többé nem tartható. Pármában, mely egyszer már oly sajnós esemény színhelye volt, ujában ismét vásári zavargások fordultak elő. A nepálja jan. 7-kén összecsoportosodott, semmi más indokból, mint hogy a bor és kenyér árának leszállítását kieszközölje; jan. 9-én ismétlődtek e jelenetek, de már politikai álca alatt: az összecsoportult nép Garibaldi visszahívását s a pármai nemzetőrség ezredesének letételét követelt. Az őrsapatok beavatkozása s több befogatásnak eszközzése véget vetett ugyan ezen tisztátalan szándéku zavargásnak; de kikezkesedik róla, hogy ily jelenetek még sokak veszélyes alakban s talán nem súlyos következmények nélkül nem fognak-e megint ismétlődni, sőt mindinkább terjedni? kérdehetik a toscanai előterjesztvény készítői, s így egy igen alkalmas érveléssel ismét gyarapodtak az — annexio mellett.

A csatlakozási mozgalmak gróf Cavour kormányra léptével most valószínűleg terjedelemben is nyerendnek meg. Florenceben máris egy junta alakult, azaz: mint magát nevezi, „Róma városa s az egyházi állam küldötteinek szabad gyűlékezése”, melynek tagjai tustént első ülésükben az egyházi é s világi hatalom összeférhetlenségét fejezik ki s elhatározzák, hogy „minden rendelkezésre álló eszközt felhasználandnak, hogy e vegyes kormánytól megszabaduljanak.” Egyszersmind egy állandó bizottmányt nevezének ki, mely Florenceben székelvén e határozat kivételét foganatosítani ügyekeznek s a könnyebb kivitel végett a francia császárhoz segítségért folyamodják. Mint látjuk az izgatás az egyházi államok számára már rendszeresítettik, s gróf Cavour bizonyosan megadandja annak — nekikelő irányt is.

A szent szék engedése s Antonelli bíróknak leköszönése fölőli hírek most is csak oly alaptalanok mint eddig voltak; sőt ha igaz egy londoni tudósítás, ugy a pápai nuntius Párisban az ideiglenes külügyminiszternek a szent atya egy sajátkező tiltakozványát nyújtá át a rópirat ellen, mely jan. 7-én, s így már azon napon kelt, midőn a szent atya a császárnak dec. 31-diki levelét mindenesetre ismerte. A szent szék ezen határozott ellenállása egyébiránt kitűnik a francia főpapok magatartásából is. Morlot bíróknak leköszönésének híre ujjában általános el van terjedve, valamint az is, hogy a lyoni érsek Bonald határozottan vonakodik a senatus legközelebbi ülésében résztvenni. A közvéleményre pedig kormány és papság egyformán ügyekeznek hatni; amaz nagy tömegekben terjeszti el a császár „loyalis” levelét, a clerus pedig egyházi énekeket szolgáltát a tartomány népeinek áhítatos ajkaira, de melyekben nem sok áldás van a császár számára. S e harc közepett ismét megjelent egy rópirat: „III. Napoleon és a papság” czim alatt. Foglalata polemia a papság ellen s új benne főleg az, hogy a papságot inti, miszerint — politikai ügyekbe ne elegendjék.

Verona, jan. 17. Itt naponta panaszok érkezek azon bosszantások és bántások miatt, melyekkel a piemonti és közép-olaszországi előőrők a mi határfőreinket illetik. Minap Ponti közelében néhány karabélyos egészen a határvonal közelébe jött, és az ottan örül felállított pénzügy-őröket a legnagyobb bántalmakkal illették. Nemkülönben a modenai határon is a forradalmi párt hadcsapatai által valóságos határsérelem követeltet el, melynek következtében Lippert tkbnak, a határsereg parancsnokának a hadsereg parancsnoksága által meghagyott, hogy a helyszínére kimenvén, a dolog mibenlétéről személyesen meggyőződjék; egyszersmind pedig a piemonti és közép-olaszországi badparancsnokságok értesítették, hogy ha az ily helytelenések ismételve előfordulnának, akkor azok fegyverhatalommal fognak visszautasítani. A következmények majd az okozókat fogják sújtani.

Annyi bizonyos, hogy a két egymással szemben álló hadsereg közti viszony igen feszült, és a véres összeütközéstől naponta félni lehet. Itt is ugylátszik meg vannak győződve, hogy az új háború elkerülhetetlen, s mindenki a bábura aggalmaival bibelődik. Demonstratiók sem hiányzanak, s minthogy erre ez idén a színházak nem alkalmasak; a falragaszok vétetnek igénybe.

— Tartományunkban a közbátorság, fájdalom! még mindig zavartatik, s éppen tegnap is a St. Bonifacioba vezető uton egy óra alatt 4 fegyveres rabló által két rendbeli támadás vitettet véghez. Itt néhány nap óta alkalmasint az új hadseregszervezés következtében, igen élénk katonai mozgalom vehető észre. (M. S.)

A „Trieszt Ztg.”-nak írják Milanoból e hó 12-kéről: „A készülétek itt nagy érlyllyel folytattak. Az összes, korábban osztrák szolgálatban állott katonaság behatítik és tekintet nélkül korábbi szolgálati éveire a seregredekbe beosztatik; ágyuöntők állítatnak, puskák vásároltatnak és ujjonczok hivatalnak be. Igen sokat használ a kormánynak mostani törekvéseiben kitatásba helyeztetni a francia segélyllyel megkezdendő háborút; e kitatás valószínűségét emeli azon körülmény, hogy a milanoi helyőrség 7000 emberrel szaporítottat. Itt általános állítják, hogy az Alpeseken 10,000 főnyi francia hadsereg összpontosítottatik.

— Kopenhaga, jan. 11. A „Br. Ztg.”-nak írják: „A zendülő föllépések a rendőrségi tudatlads dacára a múlt éjél is ismételtettek, és pedig oly mérvben, hogy végre nem maradt egyéb hátra, mint katonai hatalommal közebejárni. A demonstratiók ez alkalommal is főképpen Danner grófnő és Blixen-Pineke báró ellen voltak irányozva; a lapok lassanként mindinkább be-

vallják, hogy a zenebonákban a tanulók is részt vesznek. A katonai közbenjárás következtében a zenebonások közül tegnap is többen elfogattak. Most már kitűnik, hogy nem csupán a köznépi teszi a zenebonákat, mert többen az elfogottak közül a jobb osztályokhoz tartoznak. A sajtó folyvást törekszik a Danner grófnő elleni közhangulatot izgatni.

— Szt. Pétervár, jan. 3. Az „O. D. P.“ írja: Utóbbi hetekben Thun gróf a császári család valamennyi tagjának bemutatottak s nem volt hiány az Ausztria képviselője iránti kitüntetésekben. Hogy azonban a két császári állam közötti viszonyoknak valamelyes változása nyilvánul-e azokban, azt egykönnyen nem lehet állítani, s egyebek között a legtöbb hírlapnak igen ellenséges magatartása Ausztria irányában ellenkezőt látszik bizonyítani.

Az „Orosz Invalid“ az ismert párisi röpiratnak egy, több mint öt hasábnyi cikket szentelt tegnapi számában. Ha a német „Szt. Pétervári ujság“ csak igen zárjelezett elismerést nyújtott, ezzel ellentétben az „Ind.“ tökéletesen helybenhagyja a röpirat tartalmát. Szerinte a pápaság világi hatalma minden logikái alap nélkül való. A katolikusok — ugymond — szent Péter örököseinek nevezik a pápa birtokát: ez nem egyéb üres phrasisnál. Igen jól tudjuk, hogy a sz. apostol Tiberius és Caligula korában éppen semmi felett sem uralkodott Rómában. A Pipintől és Mathilde grófnőtől egymásra következett adományok csupán hübérek valának, és nem oly szándékból eredtek, hogy azok külön birodalom alapjául szolgáljanak. S háborúk és békekötések is különféleképpen változtatták a pápai birodalmat, míg I. Napoleon az egyházi államot az ő Olaszországába be nem kebelezté s Rómát a francia császárság második fővárosává nem kiáltá ki. Ha nem fogott volna a ránevező oly véshozó 1812-iki háborúba, akkor a legnagyobb hihetőséggel minden ugyanazon lábon maradt volna, és a pápa — a mint kell is hogy legyen — csak a kath. egyház feje, de semmiesetre sem lett volna ismét világi uralkodó is, a mivé ismét kijelölé őt a bécsi kongresszus. Az kézzel fogható, hogy az új röpirat szándéka ugyanazon kerékvágásba helyezni vissza a pápát, melybe I. Napoleon VII. Pius tette volt. Végül így nyilatkozik az „Ind.“: „Nekünk, a kik ezen viszállyos kérdésben nem vagyunk érdekelve, az a nézetünk, hogy a röpirat alapszeméje helyes és igazságos. Szerzővel mi is tökéletesen elismerjük IX. Pius papi méltóságát, de mindenekfelett Európa nyugalma és biztonsága fekszik szívünkön.“

— „A. N. P. Ztg.“ szerint Oroszország erőlyesen ellene volna a pápa megfosztásának. Azt beszélik — ugymond — hogy Sándor császár így szólott volna: „Ha a királyok a forradalmárokkal lépnek frigybe, akkor tiz év múlva nem lesznek többé királyok. Egyébiránt a francia császár olasz eljárásának helyben nem hagyásából még nem következik, hogy az orosz kormánynak kedve volna a francia ellen tényleg föllépni. Az „Ind.“ egy orosz érzelmű levelezője úgy tudja, hogy legközelebb francia részről kérdést tétetett Pétervárott az Ausztriához való állítólagos közeledés iránt, azonban a felelettel a tuillériák meg lehetnek elégedve. Levelező szerint a császár csak némi észrevételeket tett volna bizonyos elvekre nézve, melyek a híres röpiratban előfordulnak. Innen eredtek állítólag az említett közeledésről való hírek.

— Madrid, jan. 16. A hadsereg előnyomulása a rozsdidőjárás által föltartóztatván, mely a hajórajjal összekötö-

tést meggátál, 14-kén folytatott, egy igen tetemes haderő elleni ütközet után. A cubo negrói hegyek s mindazon állomások elfoglaltak, melyek a tetuani völgy fölött uralkodnak. A 2-dik hadtest s a 3-iknak egy része vettek részt az ütközetben. Három század levágta a császár fekete testőrségét. A spanyolok részéről 300 ember lett harcsképtelenné; az ellenség nagyon sokat szenvedett. Rio s tábornok hadosztálya Cubo negro környékébe megérkezett.

A „Correspondencia“ szerint Tetuán a marokkói birodalom első rendű városai közé tartozik; a szultán előtt nagyobb fontossággal bír mint Tanger. A lakosok száma mintegy 40,000. Lélekéből áll. A tetuani nők szépségükről épp oly híresek mint Spanyolországban az andaluziai nők. Tetuán nem fekszik a tengerszorosban, és így birtoka, semmi politikai kérdéshez sem tartozik.

Ujabbak. — A „Morn. Post.“ azaz lord Palmerston közlönye jelenti, hogy legközelebb egy egyezmény fog megkötetni, melynek fogva „Közép-Olaszország angol-francia oltalom alá helyezettetik.“ Londoni politikai körökben beszéltek azt is, hogy Anglia és Franciaország a köztük történt megállapodásnál fogva, nem sokára tudat adandják az olaszoknak, hogy szabadon rendelkezhetnek sorsukról, s kijelenthetik általános szavazat által azon óhajátuk, vajjon Piemonthoz kívánják-e csatlakozni, vagy etruiai királyságot alapítani? Közép-Olaszország népei tehát valószínűleg határozandnak és határozatuk a nyugoti szövetség oltalma alatt állandó, s egyszersmind mint bevégzett tény lényeges pontját képezendi azon londoni jegyzőkönyvnek, melyet aztán el- vagy el nem ismerni kellend.

— Párisban az utóbbi tudósítások szerint várták, hogy a pápa csakugyan megszakítja a diplomatiái viszonyokat, mely esetre azonban a francia kormány azzal fenyegetőzött, hogy Goyon tábornoknak mindjárt parancsot küld Róma odahagyására.

— Párisból írják a „N. P. Ztg.“nak, hogy Carignan hgnek jelenleg a legtöbb kilitása van az etruiai királyságra.

— Az angol sajtóra s népre a legkedvezőbb hatást tette a császár levele. A „Times“ szerint: „A császár önmagát fölülmulta, s csodálatos pályafutása minden léptei között ez a legcsodálatraméltóbb és legbecsebb. Dynastiája szilárdulásában bizva, képesnek érzi magát arra, hogy a pápi és világi bigottsággal, mely a lelkesmeretet bilincsbe verné, s népe erőlyességét zsibbasztaná, mérészen szembeszálljon. Örömelelismérjük, hogy a francziák császára ezen államgazdasági programm-jával az állandó béke iránt lehető legjobb biztosítékot nyújt.“

— Páris jan. 17. Az angol-francia kereskedelmi szerződés az ismeretes szabad kereskedelmi alapokon meg van alapítva. — A külföldön levő francia követekhez intézett utasítások az utóbbi fordulat által kijelölt francia politika mellett szólnak.

Páris jan. 18. Azon hír következtében, hogy Cavour ismét a kabinetbe lép, bágyatt hangulat uralkodott a börzén.

Genuában a francia intendatura egy idő óta mindenkészleteit hajóra rakatta, és úgy látszott, mintha a francia csapatok előkészületeket tettek volna az ország elhagyására; de a napokban ismét mindent kiraktak a hajókból, és új szállítmányokkal szaporították. — Hire van, hogy új 50,000 emberből álló francia hadsereg jó Olaszországba; a milánói lapok mindemellett hiteles kuforrásból állítják tudni, hogy Vaillant tbnagy meg-

tartja a főparancsnokságot, és hogy a magentai herczeg nem jövend Milanába.

— Rómában jan. 14-én ismét összeültek a bibornokok, valószínűleg azon sürgönyök következtében, melyeket Grammont hg az azelőtti nap a sz. székeké átnyújtott. — Mint 14-ről írják: a Márkákban nagy az izgatottság.

A pápai kormány csakugyan szándékoznék megkísérteni a harci szerencsét. Mint Bologna 14. jan. 14-én távirják: Az előtti éjjel több zászlóalj sietve Rimini-felé indult, mivel a pápai hadak partraszállásától tartottak.

Verona, jan. 18. Az osztrák pénzügyi állomások, a modenai határokon előforduló kötelekdek kikerülése végett a határokon katonaság által erősítették.

Garibaldi, mint Turinből jan. 14-ről írják, Amerikából 25,000 darab fegyvert kap ajándékol.

— Turinban, mint írják, egy válsáfelekezet képződött, mely katolikus marad ugyan, de a pápa hatalma alól kiveszi magát, s ennek helyébe püspökök káptalanjátakarja tenni, melynek döntvényeire nézve azonban a király szentesítése szükséges. Tehát egy neme az anglicanus papságnak, s Viktor Emanuel egy második VIII. Henrik.

— Bécsből jan. 20-ról írják: „Papa ő szentségének Rómából való elutazása fölül még semmi bizonyost nem tudni. Csak annyit tudnak, hogy Róma elhagyására magát elhatározta volt. E szándék kivitelét később felfüggeszté, de koránt sem hagyott fel azzal. Ellenkezőleg minden késület megvan már tve, hogy ő szentsége a szükséghez képest legott odahagyhassa az örökvárost.“

— A Schl. Ztg“ot Berlinből jan. 18-ról következőről értesítik: „Tegnap este több szabadelvű követ meghatározta indítványt tenni egy a kormányzó-herczegnő kir. Fensége előterjesztendő felirat iránt, a melynek tárgya 1) Németországban egy erős központi hatóságnak felállítás; s 2) a német szövetségénél a német népnek képviseltetése.“

Mint Kassalból jan. 18-kán írják: „Hírszerint Poroszország tiltakozandik egy, az 1831-ki alkotmányt véglegesen mellőző szövetségi határozat mint a szövetség illetékességén túllépő ellen.“

Madrid, jan. 19. A spanyol hadsereg Tetuán elé érkezett s a Martin folyó mellett táborozott. Nehány vontesövű ágyuból lött golyó elégséges volt az ellenséget szétszórni, mely jelentékeny tömegekben nyomult volt elő, azon célból, hogy csatába bocsátkozzék. Visszavonult a Sierra Bermiga hegyek közé.

Páris, jan. 21. A „Moniteur“ jelenti: Billaut, Magne és Rouher miniszterek a császárhoz hívtak, hogy a jan. 5-iki császári levélben jelezett mocsárszáritási stb. munkálatok felett tanácskozzanak.

London, jan. 20. A „Morning Chronicle“ jelenti: hogy a nyugoti hatalmak közt kötött kereskedelmi szerződésnél fogva Franciaországban a vas és köszén, Angolországban a bor, szeszfélek és selyem beviteli vámja leszállítatik.

Bécsi börze. Jan. 21-kén: Nemzeti kölcsön 80.15. pft. — Metalliques 5 pcentes 72.90. Urbéri papírok: magyar 72.50. erdélyi 71. — Bankrészevény 871. Korona 17.95. Cs.k. arany 6.19. Ezüst 130.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

(832)

Cs. kir. kizárólagos szabadalommal ellátott

Anatherin-szájviz

egy üvegcse 1 frt 40 kr o. é.

Cs. k. kiz. szabad.

ANATHERIN-FOGPÉP

egy porcellán-adag 1 frt 23 kr o. é.

FOG-OLOM

egy tégl 2 frt 10 kr o. é.

Növényi fogpor

egy iskutlya 63 kr o. é.

Ajánlja **Popp J. G.** fogorvos Bécsben.

Bizománysok:

Kolozsvárt: Wolff J. gyógyszerész. Szebenben: Zöhrer és Müller gyógyszerész. Brassóban: Hoffmann J. Károly-Fehérvárt: Ruff J. egessvárt: Misselbacher J. M. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchler A. Nagyváradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Fogarasi D. Balásfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht és Leonhardt J. Debreczenben: Bezler gyógyszerész.

(843)

Ajánlkozás.

Alólirt a t. cz. birtokos urakkal tudatja, miszerént az urbéri kárpótlás dolgába száz conv. forintól számítandó tizenöt conv. krajczár jutalomért az urbárialis directionál a kárpótlási tőkék- és kamatoknak, a küldendő törvényes felhatalmazások mellett leendő kirendelésére a szükséges lépéseket megteszi, s a kirendelt tőkék- és kamatok a hová kívántatik a diligencia által pontosan elküldi.

Az alólirtohoz címzett bórmentes levelek Nagy-Szebenbe a nagy piaczon lévő 326. számú házhoz utasítandók.

Kovács Lőrincz, adószámító a Szebenben székelő fő fináncz-directionnak adó osztálya mellett.

(4—6)

(849)

Grof TOLDALAGI MIHÁLY-nak örök áron

eladandók a következő birtokai:

1) Záhon, két curialis, lakó- és gazdasági épületekkel, 405 hold szántó- és kaszáló, 32 hold erdő, 3 kovú lisztelő malom, 6 hold rét a malom mellett, nádasoknak, tónak, korcsmálási jognak $\frac{1}{6}$ -része 3 kuriálisa. — 2) Ó-Topiczán 3 egész s $\frac{1}{3}$ telek. — 3) Balai. — 4) Aknai. — 5) Csögi rész jószágai; mindenikben korcsmálási jog. — 6) Fülpesen 12 hold erdő. — 7) Nádaszon két darab erdő. — 8) Marosvásárhelyen a) a poklos utcában éppen a piaczon egy ház, b) a szent-György utcában, a piac közeliében egy szép nagy telek lakházakkal s mellék épületekkel.

Bővebb értesítést e javakra vonatkozólag adhat Marosvásárhelyt Dobolyi Sándor, ki az örök eladás végrehajtására szükséges felhatalmazással is el van látva.

WOLFF J.

„MAGYAR KIRÁLY“ című gyógyszerárban Kolozsvárt legutányosbb gyári áron, és eredeti friss minőségben találtnak:

Mindenféle **hasonszervi**, (Homoeopathisch) szerek, egyenként, és felszerelt szekrényekben is.

Különbféle **ruggyantából**, (Kautschuk) sebészeti eszközök.

Ujabb találmányu bel- és külföldi divat-gyógyszerek.

Különösen:

ÁLTALÁNOS ÉTEK-POR.

Dr. Gölis-től Bécsben.

Valódi SEIDLITZI-POR.

alódi friss csuka-májolaj.

(Dorsch Leberthran-Öhl.) Palaczkokban, és font számra.

Bilini szeletkék, emésztő szer.

(855)

(1—3)

A majorok között, a Csértő malom szomszédságában, egy 6 és fél hold kiterjedésű felgyelői házzal ellátott kert szabad kézből eladó. Értekezhetni iránta Pap János kereskedésében az arany kigyónál.

(856)

(1—2)

Egy műkertész Bécsből, itt ismeretlen, a ki a műkertetnek minden ágában igen jártas, s nagy kertészségekből való szolgálati bizonyítványokkal van ellátva; képességehez illő állomást ohajt.

Bővebben tudakozhatni mű- és kereskedő kertész Tasnik urnál a sétátéren Kolozsvárt.

(857)

(1—2)

Képviselés és kölcsön.

A felek minden hatóságok előtti képviselésére jogosítva lévén, s mint magyar-honi ügyvéd az ujabb egy mint a régibb törvényeket ösmervén, képviseletekre, ügyek előmozdítására, általános vagyoni belrendezésekre s kölcsön felvételekre magamat általában s különösen azoknak ajánlom, kik hosszabb utazástól menten maradni óhajtanak, ovatos eljárásomat az ujabb vizsgálat is, pontosságomat 10,000 pftos caution s eddigi erőlyességem biztosít.

Scheiñert Nándor, nyilvános Agens Bécsben, Singerstrasse 899.

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Bolt farkasutca 74 sz.)

Mai számunkhoz melléklettel van csatolva: BENKŐ KÁROLY előfizetési felszólítása.